

Kedvcsináló

A Fordulat utóbbi évekbeli koncepciója felvállalta, hogy tematikus számokat jelentet meg. Ebbe a koncepcióba illik a jelenlegi kötet is, amely a Kollégiumban folyó politikai gazdaságtani műhely néhány szeptét mutatja be. A kötet főként a politikai gazdaságtan alapozókörhöz kapcsolódik, a körön részt vett fiatalok, valamint a kört tartó „fiatalok” dolgozatait tartalmazza. A kötet szerkesztésében, szervezésében részt vevők nagy örömmel tapasztaltuk, hogy mind a körvezetők, mind a körtagok részéről nagy a lelkesedés, vannak elképzelések, van mondanivaló: van mit bemutatnunk. Mindez természetesen nem csak az elmúlt év munkájának az eredménye.

A TEK-ben a politikai gazdaságtan mindig is fontos helyet foglalt el a szakmai palettán. Míg az 1980-as években a marxi politikai gazdaságtan amolyan egyeduralgó szerepben működött, addig az 1990-es években mind a Kollégium, mind a politikai gazdaságtan sokkal színesebb lett: több téma, több megközelítés, sokféle érdeklődés alkotja az utóbbi évek történetét.

Az alapozórendszer, és így a politikai gazdaságtani alapozó-szeptet, története is 1996-ban indult, amikor a Kollégium akkori seniorátusa egy máig nagy hatású programot tett a Kollégium elé: az újonnan bekerülő évfolyam számára nyújtunk egy olyan közös nyelvet, szocializációs lehetőséget, szakmai alapot adó kört, amelyet kötelező hallgatni és számot adni róla, és amely hozzájárul a társadalomelméleti műveltség, a kritikai gondolkodás kialakításához, és amelyre a későbbi években mélyebb szakmai tudást adó körök is épülhetnek. A rendszer azóta kisebb változásokon ment át, kicserélődtek a körvezetők, újabb tematikák láttak napvilágot, az alapkonceptió azonban ma is él és működik. Mert működtetjük, jónak látjuk, fontosnak tartjuk, a miénk!

A politikai gazdaságtani alapozó első három évében Büttl Ferivel kettesben próbáltunk megfelelni a fentebbi céloknak. Nem dolgoztunk ki egy hosszú távra alkalmazható tematikát, igyekeztünk minden évben magunk számára is új dolgokat belevinni a körbe. Merthogy a körön a körvezető is tanul, sőt, ott tanul igazán! A körön feldolgozandó alapszövegeken nem változtattunk nagyon sokat, próbáltuk a klasszikus¹ polgárd irodalmat hozni az egyes körökre, de mindig más szempontból, más fő kérdésekkel közelítettünk hozzájuk. Az 1996-97-es tanévben a kör a Munkamegosztás és közgazdaságtan címet viselte, amelynek keretében a kapitalizmus gazdaságtörténeti ívén mozogtunk, és próbáltuk az egyes korok

---

¹ A klasszikus jelző részben az elmélettörténetből ismert klasszikus politikai gazdaságtani szövegekre utal, részben pedig azokra a művekre a közgazdaságtan, a szociológia, a filozófia, a politológia területeiről és határterületeiről, amelyek korokban meghatározó, újszerű gondolatokat hoztak/hoznak.

munkamegosztási formáit és elméleteit, összefüggéseit megragadni. Egy évvel később *Mi a közgazdász feladata? Ki irányítja a gazdaságot?* címmel tartottuk a kört, és igyekeztünk különböző koncepciókat bemutatni és megvitatni a gazdaság irányítása, a társadalmi-gazdasági rendszer működtetése terén. Az 1998-99-es tanévben *A társadalmi mobilitás lehetőségei. A felemelés technikai és néhány elméleti modellje, avagy a forradalom elkerülése a hatalomgyakorlók szemszögéből* címet viselte a kör, a téma ebből egyértelműen kiolvasható. A következő három tanévben Gervai Pál és Trautmann László (az egyik évben kiegészülve Szabó Zsolttal és jómagammal) vették át az alapozó kör irányítását. Az ő koncepciójuk – szintén kisebb változtatások mellett – az volt, hogy a klasszikus politikai gazdaságtani szövegeket és témákat modern szövegekkel kiegészítve tárgyalták, azaz a körökön a klasszikus hagyomány és a modern problémák, kihívások ütköztetése is megjelent. Kísérlet volt ez a politikai gazdaságtani szemlélet modernizálására, a globalizációs kor követelményeinek való megfelelésre, megtartva a klasszikus értékeket és hozzáállást. Ezúttal is köszönettel tartozunk Palinak és Trózinak, nélkülük nem jutottunk volna idáig!

Az elmúlt két évben egy nagyobb csapattal vágtunk neki a politikai gazdaságtani alapozásnak. A Feri-Hága-Joe-KürthyG-Szabi-Vera hatos fogat idén már Vigivel kiegészülve igyekezett három körvezetői csapatban felvenni a versenyt az újonnan bekerült évfolyamok friss, immáron 21. századi lendületével, kérdéseivel, kritikáival, vitaszellemével, igyekezetével. Reméljük, hogy többé-kevésbé sikerrel! A 2002-03-as tanévben visszanyúltunk egy elmélettörténeti koncepcióhoz, a kapitalizmus gazdaságtörténeti ívén tárgyaltuk klasszikus szerzők szövegeit az adott korszak problémáira, kulcskérdéseire koncentrálnak. A tapasztalatokból tanulva az idej tanévben jelentős változtatásokat hajtottunk végre a tematikán és a körvezetésen: a tematikában inkább fontosabb témákra koncentráltunk, valamint igyekeztünk a klasszikus szövegek mellé modern értelmezéseket is bevinni, és ezáltal a jelen folyamatait is értelmezni; a körvezetésben pedig nagyobb hangsúlyt fektettünk a vitára, vitára készítésre, és igyekeztünk az olvasmányanyag passzív visszaadását minimálisra szorítani.

Az itt következő dolgozatok az elmúlt egy év termékei, a körvezetői dolgozatokon kívül jórészt a tavalyi évfolyam elkészült kördolgozataiból válogattunk. Meg kell jegyezni, hogy jóval több dolgozat született a fiatalok körében, mint amennyi itt szerepel. A terjedelmi korlátok, valamint az a szempont, hogy a kerek, jobban átgondolt és megírt dolgozatokat akartuk jutalmazni, vezetett odáig, hogy a kötetben ez a pár munka szerepel. Reméljük, hogy sikerül kedvet csinálni többeknek ahhoz, hogy politikai gazdaságtannal foglalkozzanak, hasonló témájú, tematikájú, megközelítésmódú körökre járjanak, és esetleg ahhoz is, hogy írjanak, elmélyedjenek bizonyos kérdésekben pár oldalon!

Jó olvasást kíván a szerkesztők és a szerzők nevében:
Szajp Szabolcs